

نقش کارایی ترکیب هیئت مدیره در تعیین حق الزحمه حسابرسی و تصمیمات ساختار سرمایه

بهنام جعفرپور^۱، حمید رزمی^۲

۱- کارشناس ارشد حسابداری، موسسه آموزش عالی غیرانتفاعی اسوه معاصر

۲- دکتری حسابداری

چکیده

نقش محوری سرمایه در دنیای تجارت امروز بر هیچ کسی پوشیده نیست. یکی از مهمترین ملزومات هر فعالیت اقتصادی فراهم کردن منابع مالی مورد نیاز است. قطعاً شناسایی راههای مختلف تامین مالی و بهره‌گیری از ابزارهای مناسب مالی مدیریت را در اتخاذ تصمیمات صحیح تر و کسب منابع بیشتر یاری خواهد نمود. تصمیمات ساختار سرمایه یکی از ابزارهای موثر مدیران در جهت مدیریت هزینه سرمایه می باشد. که در این میان حق الزحمه حسابرسی و کارایی ترکیب هیات مدیره نیز بر آن بی‌تاثیر نخواهد بود. لذا هدف کلی پژوهش حاضر بررسی نقش کارایی ترکیب هیئت مدیره در تعیین حق الزحمه حسابرسی و تصمیمات ساختار سرمایه در بورس اوراق بهادار تهران می‌باشد. روش تحقیق مورد استفاده، توصیفی- پیمایشی است. جامعه آماری این پژوهش شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران از سال ۱۳۹۳ تا ۱۳۹۸ می‌باشد. برای بررسی همبستگی بین متغیرهای تحقیق ضریب همبستگی پیرسون مورد استفاده قرار گرفت و در نهایت برای آزمون فرضیه تحقیق از رگرسیون به روش داده های ترکیبی بهره گیری شده است. نتایج آزمون فرضیه حاکی از آن است که درصد اعضای غیرموظف هیأت مدیره و همچنین حضور یکی از اعضای غیرموظف در ریاست هیأت مدیره در تعیین حق الزحمه حسابرسی تاثیر دارند. ولی حضور حداقل سه عضو غیرموظف در ترکیب هیأت مدیره در تعیین حق الزحمه حسابرسی تاثیر ندارد. از طرفی درصد اعضای غیرموظف هیأت مدیره، حضور یکی از اعضای غیرموظف در ریاست هیأت مدیره و حضور حداقل سه عضو غیرموظف در ترکیب هیأت مدیره در تعیین تصمیمات ساختار سرمایه تاثیر دارند.

واژگان کلیدی: ترکیب هیئت مدیره، حق الزحمه حسابرسی، تصمیمات ساختار سرمایه

مقدمه

حق الزحمه حسابرس بر اساس بهای تمام شده خدمات بکار رفته در فرآیند حسابرسی به علاوه تخمینی از زیان های آتی ناشی از مسئولیت حسابرس در برابر گزارش صادر شده، تعیین خواهد شد. اجرای این فرآیند در سه مرحله انجام می شود. مرحله اول، ارزیابی حسابرس از وقوع زیان آتی ناشی از قضاوت حسابرس که در آینده یک ذینفع مثلاً سهام دار متحمل می شود. مرحله دوم، بکارگیری منابع در اجرای عملیات حسابرسی مثلاً نیروی انسانی تا این که منافع نهایی کاهش در ارزش فعلی زیان های مورد انتظار آتی ناشی از حسابرسی صورت های مالی برابر هزینه نهایی سرمایه گذاری اضافی حسابرسی باشد. در نهایت حسابرس قیمتی را تعیین می کند تا اینکه هزینه حسابرسی را پوشش دهد (بنی مهد و همکاران، ۱۳۹۱، ۴۲). همچنین هیأت مدیره شرکت نیز میتواند برای پاسخگویی به نیازهای شرکت به طرق مختلفی سازماندهی شود. وجود تفاوت در ساختار حاکمیت شرکتهای بیانگر وجود دو دیدگاه متفاوت است: از یک سو، افرادی مانند میس (۱۹۷۱) معتقدند که هیأت مدیره به این دلیل سازمان می یابد که کنترل مدیران موظف را افزایش دهد (پیترا، ۲۰۱۷).

روش تحقیق

این پژوهش از لحاظ طبقه بندی پژوهش بر مبنای هدف از نوع کاربردی است. پژوهش کاربردی پژوهشی است که نظریه ها، قانونمندی ها، اصول و فنون را برای حل مسایل اجرایی و واقعی به کار می گیرد. پژوهش حاضر از لحاظ طبقه بندی برحسب روش، از نوع توصیفی است. از میان انواع پژوهش های توصیفی، از نوع پیمایشی بوده چرا که در آن به بررسی نقش کارایی ترکیب هیأت مدیره در تعیین حق الزحمه حسابرسی و تصمیمات ساختار سرمایه می پردازد. بنابراین از روش رگرسیون چند متغیره برای آزمون فرضیه استفاده گردیده است. همچنین جهت اطمینان از قابل اتکاء بودن نتایج، از آزمون های پیش فرض از مدل رگرسیون استفاده شد.

یافته ها

نقش محوری سرمایه در دنیای تجارت امروز بر هیچ کسی پوشیده نیست یکی از مهمترین ملزومات هر فعالیت اقتصادی فراهم کردن منابع مالی مورد نیاز است. قطعاً شناسایی راه های مختلف تامین مالی و بهره گیری از ابزارهای مناسب مالی، مدیریت را در اتخاذ تصمیمات صحیح تر و کسب منابع بیشتر یاری خواهد نمود. یکی از اهداف مدیران شرکت کاهش هزینه سرمایه و در نتیجه حداکثر کردن ثروت سهامداران می باشد. ساختار سرمایه یکی از ابزارهای موثر مدیران در جهت مدیریت هزینه سرمایه می باشد. ساختار سرمایه بهینه زمانی ایجاد می شود که مدیران بتوانند هزینه سرمایه شرکت را به حداقل برسانند. اولین پژوهش در رابطه با ساختار سرمایه توسط مولر و مودیلیانی در سال ۱۹۵۸ ارائه شد. آنها در پژوهش خود اثبات کردند که ارزش شرکت با در نظر گرفتن مفروضات معین، تحت تأثیر تصمیمات مربوط به ساختار سرمایه نیست. با توجه به مفروضات غیرواقعی تئوری مولر و مودیلیانی، پژوهش ها در رابطه با ساختار سرمایه

به بررسی سایر تئوری‌ها کشیده شد. از زمان مطالعات میلر و مودیلیانی در سال ۱۹۵۸ نظریه‌ها و الگوهای متعددی در رابطه با ساختار سرمایه توسعه یافته است. مهمترین تئوری‌هایی که در رابطه با ساختار سرمایه وجود دارد تئوری توازن و تئوری سلسله مراتب هستند که در تئوری توازن بیان می‌شود که دو نیروی متضاد در شرکت‌های اهرمی وجود دارد. نیروی مثبت به خاطر سپر مالیاتی هزینه بهره به وجود می‌آید. ولی نیروی منفی که شرکت‌ها را تهدید می‌کند ریسک نکول و هزینه ورشکستگی شرکت است. تئوری سلسله مراتب برای نخستین بار توسط مایرز (۱۹۸۴) مطرح گردید. بر اساس این تئوری ساختار سرمایه شرکت‌ها ابتدا از طریق منابع داخلی تامین می‌شود و اگر به تامین مالی از طریق منابع خارجی نیاز باشد، تامین مالی از طریق بدهی به انتشار سهام ترجیح داده می‌شود (اسدی و همکاران، ۱۳۹۳، ۱۸۸).

در این میان به نظر می‌رسد با توجه به اهمیت ساختار سرمایه در تصمیمات مدیران، نیاز به پژوهشی باشد که با تعریف دقیق و مناسب از ساختار سرمایه و عوامل تأثیرگذار روی آن، گامی موثر در راستای تجزیه و تحلیل ساختار سرمایه برداشته شود.

از طرفی حق الزحمه حسابرسی بازتابی از یک هزینه اقتصادی در سازمان است. در مطالعات اولیه توسط سایمونیک و ستین (۱۹۹۶) و مطالعات ثانویه اشاره دارد که حق الزحمه حسابرسی بیشتر به اندازه، پیچیدگی، ریسک‌ها و دیگر عوامل ذاتی حسابرسی مربوط است (طالب تبار آهنگر، ۱۳۹۰). پاسخگویی به عموم، لازمه عملی کردن فرایند دموکراسی است، اما یکی از ابزارهای اصلی پاسخگویی در عرصه فعالیت‌های اقتصادی، حسابرسی و حسابدهی است. در واقع، حسابرسی و حسابدهی در بعد نظارتی هر سیستمی جای دارد و به شکلی گسترده از بالاترین سطح اداره کشور تا کوچکترین واحد تجاری، کاربرد دارد، زیرا هر سیستمی برای اینکه دوام داشته باشد، به نظارت و بازخورد نیاز دارد، اما به رغم وسعت کارهای حسابرسی با توجه به ضرورت آن تعیین حق الزحمه و تجربه حسابرسی در کشور ما بر یک مدل علمی استوار نیست و بر یک مبنای منطقی و قابل دفاع نمی‌توان گفت این کار با توجه به ویژگی‌های واحد مورد رسیدگی، به چه عواملی بستگی دارد. نهایتاً اساسی‌ترین و مهم‌ترین رکن حاکمیت شرکتی، هیأت مدیره است. مسئولیت‌های مهم هیأت مدیره در کاهش تعارضات نمایندگی، جایگاه ویژه‌ای را در ساختار حاکمیتی شرکت به آن داده است. به طور کلی هیأت مدیره دو وظیفه اصلی را بر عهده دارد: ۱. مدیریت تصمیم مانند تعیین راهبرد بلندمدت شرکت، تصمیم‌گیری در مورد تامین مالی و سرمایه‌گذاری. ۲. وظیفه کنترل تصمیم مانند استخدام، تعیین پاداش و برکناری مدیران ارشد و کنترل تصمیمات تخصیص سرمایه. از این‌رو، هیأت مدیره خوب به عنوان مهمترین سا و کار حاکمیت شرکتی، شرکت را قادر می‌سازد تا سرمایه‌های فیزیکی، مالی و فکری را جذب کرده و با استفاده اثربخش از این سرمایه‌ها و

ایجاد ارزش اقتصادی بلندمدت برای سهامداران و سایر ذینفعان به فعالیت خود تداوم بخشد. هیأت مدیره شرکت فی نفسه تعارضات نمایندگی را کاهش نمی دهد، بلکه ویژگی های آن شامل اندازه، ترکیب و سایر موارد، عوامل مهمی در تعیین اثربخشی آن هستند (گرگوری، ۲، ۲۰۱۷). بنابراین تحقیق حاضر در پی پاسخگویی به سوال زیر می باشد:

کارایی ترکیب هیئت مدیره در تعیین حق الزحمه حسابرسی و تصمیمات ساختار سرمایه چه نقشی دارد؟

فرضیه تحقیق

فرضیه های اصلی:

فرضیه اصلی ۱: کارایی ترکیب هیئت مدیره در تعیین حق الزحمه حسابرسی تاثیر دارد.

فرضیه اصلی ۲: کارایی ترکیب هیئت مدیره در تصمیمات ساختار سرمایه تاثیر دارد.

فرضیه های فرعی:

فرضیه ۱-۱: درصد اعضای غیرموظف هیأت مدیره در تعیین حق الزحمه حسابرسی تاثیر دارد.

فرضیه ۱-۲: حضور یکی از اعضای غیرموظف در ریاست هیأت مدیره در تعیین حق الزحمه حسابرسی تاثیر دارد.

فرضیه ۱-۳: حضور حداقل سه عضو غیرموظف در ترکیب هیأت مدیره در تعیین حق الزحمه حسابرسی تاثیر دارد.

فرضیه ۲-۱: درصد اعضای غیرموظف هیأت مدیره در تعیین تصمیمات ساختار سرمایه تاثیر دارد.

فرضیه ۲-۲: حضور یکی از اعضای غیرموظف در ریاست هیأت مدیره در تصمیمات ساختار سرمایه تاثیر دارد.

فرضیه ۲-۳: حضور حداقل سه عضو غیرموظف در ترکیب هیأت مدیره در تصمیمات ساختار سرمایه تاثیر دارد.

متغیرهای تحقیق و تعاریف عملیاتی و نحوه سنجش آنها

متغیر مستقل: کارایی ترکیب هیئت مدیره

در این پژوهش به منظور سنجش ترکیب هیأت مدیره از متغیرهای زیر استفاده شده است:

✓ درصد اعضای غیرموظف هیأت مدیره:

مطابق با هو و ویلیامز (۲۰۰۳) و نمازی و منفرد مهارلوئی (۱۳۹۰) در این پژوهش، از نسبت اعضای غیرموظف هیأت

مدیره به تعداد کل اعضای هیأت مدیره استفاده می شود.

✓ حضور یکی از اعضای غیرموظف در ریاست هیأت مدیره:

یک متغیر دو وجهی است که در صورت حضور یکی از اعضای غیرموظف در ریاست هیأت مدیره عدد "یک" و

در غیر این صورت عدد "صفر" را اختیار می کند. این متغیر در پژوهش های دانلی و کلی (۲۰۰۵) و نمازی و منفرد

مهارلوئی (۱۳۹۰) نیز با همین تعریف به کار برده شده است.

✓ حضور حداقل سه عضو غیرموظف در ترکیب هیأت مدیره:

یک متغیر دو وجهی است که در صورت حضور حداقل سه عضو غیرموظف در ترکیب هیأت مدیره عدد "یک" و در غیر این صورت عدد "صفر" را اختیار می کند. این متغیر در پژوهش های دانلی و کلی (۲۰۰۵) و نمازی و منفرد مهارلونی (۱۳۹۰) نیز با همین تعریف به کار برده شده است (نمازی و ابراهیمی، ۱۳۹۲، ۱۵).

متغیرهای وابسته:

(۱) حق الزحمه حسابرسی (LNAFit)

لگاریتم طبیعی بهای خدمات حسابرسی شرکت i در سال t است که از روی یادداشت های همراه صورت های مالی استخراج می شود (فیلدمن^۳ و همکاران، ۲۰۱۹).

(۲) تصمیمات ساختار سرمایه

مطابق با پژوهش های بیوان و دونالت^۴ (۲۰۰۲) و محمود (۲۰۰۳) نتایج پژوهش ها مرتبط با ساختار سرمایه تحت تاثیر تعاریف مختلف اهرم قرار دارد. پژوهش های دیگری از جمله تیمن و واسل (۱۹۸۸)، راجان و زینگلاس^۵ (۲۰۰۵) به طور همزمان از ارزش های دفتری و ارزش های بازار استفاده کرده اند. بنابراین، در پژوهش حاضر نیز از سه معیار مشاهده پذیر زیر که شامل هر دو ارزش بازار و دفتری می باشد، استفاده گردید؛

۱. مجموع کل بدهی ها تقسیم بر مجموع دارایی ها (TD/TA) (حیدری و همکاران، ۱۳۹۷، ۲۳۵).

متغیرهای کنترل:

- اندازه شرکت (SIZE):

لگاریتم طبیعی ارزش بازار حقوق صاحبان سهام.

- بازده دارایی ها (ROA):

بازده دارایی ها که از نسبت سود خالص تقسیم بر کل دارایی ها بدست می آید (تمیمی و اجاقی، ۱۳۹۸).

- فرصت رشد (MB):

برابر نسبت ارزش بازار شرکت به ارزش دفتری آن است. ارزش بازار شرکت برابر قیمت سهام شرکت در آخر سال در تعداد سهام منتشره و ارزش دفتری شرکت برابر ارزش دفتری حقوق صاحبان سهام است (تمیمی و اجاقی، ۱۳۹۸).

- نسبت جاری (CR):

نسبت جاری که از تقسیم دارایی های جاری به کل دارایی ها بدست می آید (تمیمی و اجاقی، ۱۳۹۸).

³ . Feldmann

⁴ . Bevan, & Danbolt

⁵ . Rajan, & Zingales

آمار توصیفی متغیرها

پس از جمع آوری داده ها و محاسبه متغیرهای مورد استفاده در تحقیق، پارامترهای توصیفی هر متغیر به صورت مجزا محاسبه شده است. این پارامترها شامل اطلاعات مربوط به شاخص های مرکزی نظیر میانگین، میانه، کمینه و بیشینه و

متغیر	نماد متغیر	میانگین	میانه	حداکثر	حداقل	انحراف معیار	چولگی	کشیدگی
درصد اعضای غیرموظف هیأت مدیره	DARSA D	۰.۶۷۳۴	۰.۶۰۰	۱	۰.۲	۰.۱۹۷۸	-۰.۴۱۲	۲.۷۵۷۹
فرصت رشد	MB	۰.۴۴۷۳	۰.۴۱۰	۶.۸۷	۶.۱۱	۰.۵۹۹۳	۰.۱۶۲۲	۴۵.۹۴
بازده دارایی ها	ROA	۰.۰۸۰۸	۰.۰۶۰	۰.۸۹	۱.۱۶	۰.۱۴۸۵	-۰.۶۵۲	۱۴.۷۴۷
اندازه شرکت	SIZE	۱۴.۴۱۴۵	۱۴.۱۶۰	۱۹.۷۷	۱۰.۵۳	۱.۵۸۵۵	۰.۸۸۸۶	۴.۰۴۳۷
مجموع کل بدهی ها تقسیم بر مجموع دارایی ها	TDTA	۰.۵۹۷۹	۰.۵۹	۲.۶۶	۰.۰۱	۰.۲۵۳۸	۱.۶۲۸۱	۱۲.۱۲۳
حق الزحمه حسابرسی	LNAF	۶.۷۸۵۱	۶.۷۷	۹.۵۱	۴.۶۸	۰.۸۲۳۹	۰.۲۷۵۲	۳.۱۱۳۹

متغیر	علامت	تعداد مشاهدات	جواب	فراوانی	درصد فراوانی
در غیرموظف عضو سه حداقل حضور مدیره هیأت ترکیب	HADAGHAL	۱۰۴۴	بلی (۱)	۵۱۱	۴۸.۹۵
			خیر (۰)	۵۳۳	۵۱.۰۵
حضور یکی از اعضای غیرموظف در ریاست هیأت مدیره	YEKI	۱۰۴۴	بلی (۱)	۲۲۷	۲۱.۷۴
			خیر (۰)	۸۱۷	۷۸.۲۶

اطلاعات مربوط به شاخص های پراکندگی همچون انحراف معیار، چولگی و کشیدگی است. جدول شماره (۱-۱) آمار توصیفی متغیرهای کمی و اسمی مورد بررسی را نشان می دهند.

جدول شماره (۱-۱): آمار توصیفی متغیرهای کمی پژوهش

از بین شاخص های مرکزی بیان شده میانگین مهمترین آنها محسوب می شود که نشان دهنده نقطه تعادل و مرکز ثقل توزیع است. میانگین شاخص مناسبی برای نشان دادن مرکزیت داده ها است. برای مثال میانگین متغیر وابسته، حق الزحمه حسابرسی برابر ۶.۷۸۵۱ می باشد که نشان میدهد بیشتر داده های مربوط به این متغیر حول این نقطه تمرکز یافته اند. میانه یکی دیگر از شاخص های مرکزی است. همانگونه که در جدول مشاهده می شود میانه همین متغیر برابر با ۶.۷۷ است که نشان می دهد نیمی از داده های این متغیر کمتر از این و نیمی دیگر بیشتر از این مقدار می باشد. نکته مهمی که از مقایسه

میانگین و میانه متغیرها می توان استدلال نمود، وضعیت توزیع متغیرها و نرمال بودن نسبی آنها است. با توجه به اینکه مقادیر میانگین و میانه متغیرها به هم نزدیک هستند می توان برداشت نمود که توزیع متغیرها به توزیع نرمال بسیار نزدیک است. شاخص های پراکندگی به طور کلی معیاری برای تعیین میزان پراکندگی داده ها از یکدیگر یا میزان پراکندگی آنها نسبت به میانگین است. از جمله مهمترین شاخص های پراکندگی که شرط مطلوب برای وارد کردن متغیر به مدل رگرسیونی می باشد، انحراف معیار است. همان طور که در جدول (۴-۱) نیز قابل مشاهده است، انحراف معیار متغیرها صفر نبوده و حائز این شرط می باشند.

۱-۲ آزمون نرمال بودن

اولین مرحله جهت آغاز فرآیند آزمون فرضیه ها، بررسی نرمال بودن داده ها است. برای بررسی نرمال بودن داده ها فرضیاتی به شکل زیر صورت بندی شده است:

H_0 : توزیع داده ها نرمال است

H_1 : توزیع داده ها نرمال نیست

برای آزمون فرضیه فوق از آزمون جاک برا استفاده شده است که نتایج در جدول (۴-۳) ارائه شده است

جدول شماره (۴-۳): آزمون نرمال بودن داده ها

متغیر	علامت	مقدار جاک برا	احتمال جاک برا
حضور حداقل سه عضو غیرموظف در ترکیب هیأت مدیره	HADAGHAL	۱۷۴.۰۰۰۱	۰.۰۰۰
حضور یکی از اعضای غیرموظف در ریاست هیأت مدیره	YEKI	۳۲۷.۲۵۰۴	۰.۰۰۰
درصد اعضای غیرموظف هیأت مدیره	DARSAD	۳۲.۳۹۰۴۱	۰.۰۰۰
فرصت رشد	MB	۸۰۲۱۱.۸۱	۰.۰۰۰
بازده دارایی ها	ROA	۶۰۷۶.۶۳۲	۰.۰۰۰
اندازه شرکت	SIZE	۱۸۴.۷۹۳۶	۰.۰۰۰
مجموع کل بدهی ها تقسیم بر مجموع دارایی ها	TDTA	۴۰۸۱.۸۸۸	۰.۰۰۰
حق الزحمه حسابرسی	LNAF	۱۳.۷۵۱	۰.۰۰۱

نتایج آماره جاک برا حاکی از نرمال نبودن متغیرهای پژوهش طی دوره پژوهش است. که سطح معنی داری در هر کدام از متغیرها همگی کوچکتر از ۰.۰۵ می باشند، پس با اطمینان ۹۵ درصد می توان گفت این متغیرها دارای توزیع نرمال

نمی باشند. ولی طبق نظریه استیونس (۲۰۰۲)، هرگاه در پژوهش حجم نمونه بالا باشد، بالا بودن حجم نمونه، مشکل غیرنرمال بودن ویژگی مورد تحقیق را حل کرده است. استیونس معتقد است که بر اساس قضیه حد مرکزی حتی جامعه هایی که دارای توزیع نرمال نیستند در شرایطی که نمونه هایی با حجم بالا از آنها انتخاب شود، توزیع نمونه گیری آنها توزیع نرمال می شود. در نتیجه می توان از آزمون های پارامتری برای تحلیل فرضیه های تحقیق حاضر استفاده نمود.

۳-۴ آزمون مانایی متغیرها

قبل از تخمین مدل باید داده ها از لحاظ پایایی مورد آزمون قرار گیرند. مانا بودن متغیرها باعث بروز مشکل رگرسیون کاذب می شود. در این پژوهش به منظور تشخیص مانایی متغیرها از آزمون لیون، لین و چاو و وایم، پسران و شین استفاده می کنیم. نتایج آزمون پایایی داده ها به صورت خلاصه در جدول شماره (1-2) گزارش شده است.

جدول شماره (1-2): آزمون مانایی متغیرهای پژوهش

متغیر	علامت	مقدار آماره لیون، لین و چاو	احتمال آماره لیون، لین و چاو
حضور حداقل سه عضو غیرموظف در ترکیب هیأت مدیره	HADAGHAL	-۶.۵۲۱۵۵	۰.۰۰۰
حضور یکی از اعضای غیرموظف در ریاست هیأت مدیره	YEKI	-۱۵.۵۹۲۵	۰.۰۰۰
درصد اعضای غیرموظف هیأت مدیره	DARSAD	-۱۱۲.۶۱۸	۰.۰۰۰
فرصت رشد	MB	-۱۳.۵۰۲۳	۰.۰۰۰
بازده دارایی ها	ROA	-۳۰.۵۸۷۴	۰.۰۰۰
اندازه شرکت	SIZE	-۱۲.۵۵۰۱	۰.۰۰۰
مجموع کل بدهی ها تقسیم بر مجموع دارایی ها	TDTA	-۲۴.۰۱۵۵	۰.۰۰۰
حق الزحمه حسابرسی	LNAF	-۲۹.۳۷۴۸	۰.۰۰۰

همانطور که از نتایج آزمون لیون، لین و چاو در جدول شماره (1-2) مشخص است تمامی داده ها در سطح معناداری ۵ درصد پایا هستند.

7Th International Conference on Management, Accounting and Economic Development

September 20, 2021

۴-۴ ضریب همبستگی بین متغیرهای تحقیق

جدول شماره (۴-۵): ماتریس ضرایب همبستگی متغیرهای پژوهش

LNAF	TDTA	SIZE	ROA	MB	DARSAD	YEKI	HADAGHAL	متغیرها	
								متغیرها	متغیرها
							۱	R	HADAGHAL حضور حداقل سه عضو غیرموظف در ترکیب هیأت مدیره
								Si g	
							۰.۰۲۳	R	YEKI حضور یکی از اعضای غیرموظف در ریاست هیأت مدیره
						۱	-	Si g	
							۰.۴۴۳	Si g	
							-۰.۰۱۹	R	DARSAD درصد اعضای غیرموظف هیأت مدیره
						۱	۰.۹۰۵	Si g	
							۰.۵۳۱	Si g	
							۰.۰۷۱	R	MB فرصت رشد
						۱	-۰.۰۰۸	Si g	
							۰.۰۲۱	Si g	
							-۰.۰۲۶	R	ROA بازده دارایی ها
						۱	-۰.۰۱۱	Si g	
							۰.۳۸۴	Si g	
							۰.۰۹۶	R	SIZE اندازه شرکت
						۱	۰.۱۱۹	Si g	
							۰.۰۰۱	Si g	
							۰.۰۵۳	R	TDTA مجموع کل بدهی ها تقسیم بر مجموع داراییها
						۱	۰.۰۱۶	Si g	
							۰.۷۲۲	Si g	
							۰.۰۱۶	R	LNAF حق الزحمه حسابرسی
						۱	-۰.۰۳۷	Si g	
							۰.۰۲۴	Si g	
							۰.۰۴۲	Si g	

همانطوری که در جدول شماره (۴-۵) مشاهده می شود ضریب همبستگی بین متغیر مستقل حضور حداقل سه عضو غیرموظف در ترکیب هیأت مدیره با متغیر وابسته پژوهش (حق الزحمه حسابرسی) برابر با ۰.۴۲۸۵ بوده و نیز محاسبه شده برای آنها نیز بیشتر از سطح خطای ۰.۰۵ می باشد. به عبارتی بین حضور حداقل سه عضو غیرموظف در ترکیب هیأت

مدیره و حق الزحمه حسابرسي همبستگي معني داري وجود ندارد.

نتایج آزمون فرضیه های پژوهش

فرضیه اصلی ۱: کارایی ترکیب هیئت مدیره در تعیین حق الزحمه حسابرسي تاثیر دارد.
فرضیه اصلی ۲: کارایی ترکیب هیئت مدیره در تصمیمات ساختار سرمایه تاثیر دارد.
به منظور بررسی فرضیه های اصلی پژوهش حاضر، فرضیه های فرعی زیر را مورد تجزیه و تحلیل قرار می دهیم.
فرضیه ۱-۱: درصد اعضای غیرموظف هیأت مدیره در تعیین حق الزحمه حسابرسي تاثیر دارد.

نتایج آزمون انتخاب نوع داده ها

جدول شماره (1-3): نتایج آزمون F لیمیر و آزمون هاسمن

آزمون	آماره	معناداری	نتیجه
آزمون F- لیمیر (چاو)	۳.۶۹۸۲	(۰.۰۰۰)	تایید مدل ترکیبی (پانل) در برابر مدل تلفیقی
آزمون هاسمن	۲۳.۲۱۲	۰.۰۰۰	-

نتایج آزمون لیمیر که در جدول (1-3) ارائه شده است، نشان می دهد که احتمال آماره آزمون F لیمیر کمتر از ۵ درصد می باشد و لذا برای تخمین مدل از روش ترکیبی استفاده می شود. و انجام آزمون هاسمن مورد نیاز می باشد.

نتایج برآورد مدل

جدول شماره (1-4): نتایج آزمون فرضیه ۱-۱

نام متغیر	نماد متغیرها	ضریب (β)	آماره (t)	معناداری (Prob)
عرض از مبداء	C	۵.۴۳۶	۱۵.۵۵۲	۰.۰۰۰
درصد اعضای غیرموظف هیأت مدیره	DARSAD	۰.۰۱۰۱	۲.۰۲۵	۰.۰۴۳
اندازه شرکت	SIZE	۰.۰۸۹	۳.۹۴۶	۰.۰۰۰
بازده دارایی ها	ROA	-۰.۱۱۷	-۱.۷۳۸	۰.۰۸۲
فرصت رشد	MB	۰.۰۵۵۵	۴.۰۹۹	۰.۰۰۰
سایر اطلاعات	آماره F	معناداری (Prob)	ضریب تعیین (R-squared)	ضریب تعیین تعدیل شده Adjusted R-squared
	۹.۵۷۷	۰.۰۰۰	۰.۶۶۱	۰.۵۹۲
				دوربین واتسون (D-W) ۱.۶۴۷۷

با توجه به نتایج آزمون فرضیه ۱-۱ که در جدول (۱-۴) ارائه شده است نشان می دهد که مقدار آماره، F برابر ۹.۵۷۷ Prob محاسبه شده برای آماره F مدل کمتر از سطح خطای ۵ درصد بوده و معنادار می باشد. معناداری آماره F نشان دهنده معناداری کل مدل است.

ضریب متغیر درصد اعضای غیرموظف هیأت مدیره برابر ۰.۰۱۰۱ و با توجه به سطح خطای مورد پذیرش ۰.۰۴۳، که کمتر از پنج درصد است، معنی دار می باشد. که نشان می دهد درصد اعضای غیرموظف هیأت مدیره در تعیین حق الزحمه حسابرسی تاثیر دارد.

مقدار آماره دورین واتسون برابر ۱.۶۴۷۷ که در بازه ۱.۵ تا ۲.۵ قرار دارد و بیانگر عدم وجود خود همبستگی بین جملات خطا در رگرسیون است.

میزان ضریب تعیین و ضریب تعیین تعدیل شده به ترتیب ۶۶.۱٪ و ۵۹.۲٪ هستند که نشان می دهد تقریباً ۵۹.۲ درصد از تغییرات متغیر حق الزحمه حسابرسی توسط متغیر درصد اعضای غیرموظف هیأت مدیره و متغیرهای کنترلی قابل تبیین است.

فرضیه ۱-۲: حضور یکی از اعضای غیرموظف در ریاست هیأت مدیره در تعیین حق الزحمه حسابرسی تاثیر دارد.

نتایج آزمون انتخاب نوع داده ها

جدول شماره (۱-۵): نتایج آزمون F لیمیر و آزمون هاسمن

آزمون	آماره	معناداری	نتیجه
آزمون F- لیمیر (چاو)	۳.۶۹۲۸	(۰.۰۰۰)	تایید مدل ترکیبی (پانل) در برابر مدل تلفیقی
آزمون هاسمن	۲۳.۶۴۸۷	۰.۰۰۰	-

نتایج آزمون لیمیر که در جدول (۱-۵) ارائه شده است، نشان می دهد که احتمال آماره آزمون F لیمیر کمتر از ۵ درصد می باشد و لذا برای تخمین مدل از روش ترکیبی استفاده می شود. و انجام آزمون هاسمن مورد نیاز می باشد.

نتایج برآورد مدل

جدول شماره (6-1): نتایج آزمون فرضیه ۱-۲

معناداری (Prob)		آماره (t)	ضریب (β)	نماد متغیرها	نام متغیر
۰.۰۰۰		۱۵.۲۸۶	۵.۵۷۹۶	C	عرض از مبدا
۰.۰۰۰		-۳.۳۰۹۳	-۰.۰۴۵۳	YEKI	حضور یکی از اعضای غیرموظف در ریاست هیأت مدیره
۰.۰۰۰		۳.۳۳۳	۰.۰۸۳۳	SIZE	اندازه شرکت
۰.۰۲۹		-۲.۱۸۵۴	-۰.۱۳۸۴	ROA	بازده دارایی ها
۰.۰۰۰		۴.۳۱۱۳	۰.۰۵۵۳	MB	فرصت رشد
دوربین واتسون (D-W)	ضریب تعیین تعدیل شده Adjusted R-squared	ضریب تعیین (R-squared)	معناداری (Prob)	آماره F	سایر اطلاعات
۱.۶۵۵	۰.۶۵۹۸	۰.۵۹۰۳	۰.۰۰۰	۹.۴۹۰	

با توجه به نتایج آزمون فرضیه ۱-۲ که در جدول (6-1) ارائه شده است نشان می دهد که مقدار آماره، F برابر ۹.۴۹۰ Prob محاسبه شده برای آماره F مدل کمتر از سطح خطای ۵ درصد بوده و معنادار می باشد. معناداری آماره F نشان دهنده معناداری کل مدل است.

ضریب متغیر حضور یکی از اعضای غیرموظف در ریاست هیأت مدیره برابر ۰.۰۴۵۳- و با توجه به سطح خطای مورد پذیرش ۰.۰۰۰، که کمتر از پنج درصد است، معنی دار می باشد. که نشان می دهد حضور یکی از اعضای غیرموظف در ریاست هیأت مدیره در تعیین حق الزحمه حسابرسی تاثیر دارد.

مقدار آماره دوربین واتسون برابر ۱.۶۵۵ که در بازه ۱.۵ تا ۲.۵ قرار دارد و بیانگر عدم وجود همبستگی بین جملات خطا در رگرسیون است.

میزان ضریب تعیین و ضریب تعیین تعدیل شده به ترتیب ۰.۵۹۰۳٪ و ۰.۶۵۹٪ هستند که نشان می دهد تقریباً ۶۵.۹ درصد از تغییرات متغیر حق الزحمه حسابرسی توسط متغیر حضور یکی از اعضای غیرموظف در ریاست هیأت مدیره و متغیرهای کنترلی قابل تبیین است.

فرضیه ۱-۳: حضور حداقل سه عضو غیرموظف در ترکیب هیأت مدیره در تعیین حق الزحمه حسابرسی تاثیر دارد.

نتایج آزمون انتخاب نوع داده ها

جدول شماره (7-1): نتایج آزمون F لیمیر و آزمون هاسمن

آزمون	آماره	معناداری	نتیجه
آزمون F- لیمیر (چاو)	۳.۷۱۳۸	(۰.۰۰۰)	تایید مدل ترکیبی (پانل) در برابر مدل تلفیقی
آزمون هاسمن	۲۴.۶۶۴۶	۰.۰۰۰	-

نتایج آزمون لیمیر که در جدول (7-1) ارائه شده است، نشان می دهد که احتمال آماره آزمون F لیمیر کمتر از ۵ درصد می باشد و لذا برای تخمین مدل از روش ترکیبی استفاده می شود. و انجام آزمون هاسمن مورد نیاز می باشد.

نتایج برآورد مدل

جدول شماره (7-1): نتایج آزمون فرضیه ۱-۳

نام متغیر	نماد متغیرها	ضریب (β)	آماره (t)	معناداری (Prob)
عرض از مبدا	c	۵.۴۱۶	۹.۲۸۳	۰.۰۰۰
حضور حداقل سه عضو غیرموظف در ترکیب هیأت مدیره	HADAGHAL	۰.۰۰۶	۰.۲۰۰	۰.۰۸۴
اندازه شرکت	SIZE	۰.۰۹۳	۲.۳۱۰	۰.۰۲۱
بازده دارایی ها	ROA	-۰.۱۲۴	-۱.۳۸۷	۰.۱۶۵
فرصت رشد	MB	۰.۰۵۵	۲.۵۰۵	۰.۰۱۲
سایر اطلاعات	آماره F	معناداری (Prob)	ضریب تعیین (R-squared)	ضریب تعیین تعدیل شده Adjusted R-squared
	۹.۵۳۸۳	۰.۰۰۰	۰.۴۷۰	۰.۳۹۱
				۱.۶۴۶۵

با توجه به نتایج آزمون فرضیه ۱-۳ که در جدول (7-1) ارائه شده است نشان می دهد که مقدار آماره، F برابر ۹.۵۳۸۳ Prob محاسبه شده برای آماره F مدل کمتر از سطح خطای ۵ درصد بوده و معنادار می باشد. معناداری آماره F نشان دهنده معناداری کل مدل است.

ضریب متغیر حضور حداقل سه عضو غیرموظف در ترکیب هیأت مدیره برابر ۰.۰۰۶ و با توجه به سطح خطای مورد پذیرش ۰.۰۸۴، که بیشتر از پنج درصد است، معنی دار می باشد. که نشان می دهد حضور حداقل سه عضو غیرموظف

در ترکیب هیأت مدیره در تعیین حق الزحمه حسابرسی تاثیر ندارد.

مقدار آماره دورین واتسون برابر ۱.۶۴۶۵ که در بازه ۱.۵ تا ۲.۵ قرار دارد و بیانگر عدم وجود خود همبستگی بین جملات خطا در رگرسیون است.

میزان ضریب تعیین و ضریب تعیین تعدیل شده به ترتیب ۴۷٪ و ۳۹.۱٪ هستند که نشان می دهد تقریباً ۳۹.۱ درصد از تغییرات متغیر حق الزحمه حسابرسی توسط متغیر حضور حداقل سه عضو غیرموظف در ترکیب هیأت مدیره و متغیرهای کنترلی قابل تبیین است.

فرضیه ۱-۲: درصد اعضای غیرموظف هیأت مدیره در تعیین تصمیمات ساختار سرمایه تاثیر دارد.

نتایج آزمون انتخاب نوع داده ها

جدول شماره (۸-۱): نتایج آزمون F لیمیر و آزمون هاسمن

آزمون	آماره	معناداری	نتیجه
آزمون F- لیمیر (چاو)	۶.۵۴۹۷	(۰.۰۰۰)	تایید مدل ترکیبی (پانل) در برابر مدل تلفیقی
آزمون هاسمن	۹۰.۰۰۵	۰.۰۰۰	-

نتایج آزمون لیمیر که در جدول (۸-۱) ارائه شده است، نشان می دهد که احتمال آماره آزمون F لیمیر کمتر از ۵ درصد می باشد و لذا برای تخمین مدل از روش ترکیبی استفاده می شود. و انجام آزمون هاسمن مورد نیاز می باشد.

نتایج برآورد مدل

جدول شماره (۹-۱): نتایج آزمون فرضیه ۱-۲

نام متغیر	نماد متغیرها	ضریب (β)	آماره (t)	معناداری (Prob)
عرض از مبدا	c	۱.۹۵۵	۱۰.۴۱۵	۰.۰۰۰
درصد اعضای غیرموظف هیأت مدیره	DARSAD	۰.۰۲۶	۰.۸۸۴۴	۰.۰۳۷
اندازه شرکت	SIZE	-۰.۰۸۸	-۶.۸۱۲۷	۰.۰۰۰
بازده دارایی ها	ROA	۰.۷۱۶	-۱۷.۸۱۱	۰.۰۰۰
فرصت رشد	MB	-۰.۰۹۸۵	-۱۰.۹۵۶	۰.۰۰۰
سایر اطلاعات	آماره F	معناداری (Prob)	ضریب تعیین (R-squared)	ضریب تعیین تعدیل شده Adjusted R-squared
	۱۵.۶۲۶	۰.۰۰۰	۰.۷۶۱	۰.۷۱۲
				دورین واتسون (D-W)
				۲.۰۵۲۱

با توجه به نتایج آزمون فرضیه ۲-۱ که در جدول (۱-۹) ارائه شده است نشان می دهد که مقدار آماره، F برابر ۱۵.۶۲۶ Prob محاسبه شده برای آماره F مدل کمتر از سطح خطای ۵ درصد بوده و معنادار می باشد. معناداری آماره F نشان دهنده معناداری کل مدل است.

ضریب متغیر درصد اعضای غیرموظف هیأت مدیره برابر ۰.۰۲۶ و با توجه به سطح خطای مورد پذیرش ۰.۰۳۷، که کمتر از پنج درصد است، معنی دار می باشد. که نشان می دهد درصد اعضای غیرموظف هیأت مدیره در تعیین تصمیمات ساختار سرمایه تاثیر دارد.

مقدار آماره دورین واتسون برابر ۲.۰۵۲۱ که در بازه ۱.۵ تا ۲.۵ قرار دارد و بیانگر عدم وجود خود همبستگی بین جملات خطا در رگرسیون است.

میزان ضریب تعیین و ضریب تعیین تعدیل شده به ترتیب ۰.۷۶۱ و ۰.۷۱۲ هستند که نشان می دهد تقریباً ۷۱.۲ درصد از تغییرات متغیر تصمیمات ساختار سرمایه توسط متغیر حضور حداقل سه عضو غیرموظف در ترکیب هیأت مدیره و متغیرهای کنترلی قابل تبیین است.

فرضیه ۲-۲: حضور یکی از اعضای غیرموظف در ریاست هیأت مدیره در تعیین تصمیمات ساختار سرمایه تاثیر دارد. نتایج آزمون انتخاب نوع داده ها

جدول شماره (۱-۱۰): نتایج آزمون F لیمیر و آزمون هاسمن

آزمون	آماره	معناداری	نتیجه
آزمون F- لیمیر (چاو)	۶.۵۴۹	(۰.۰۰۰)	تایید مدل ترکیبی (پانل) در برابر مدل تلفیقی
آزمون هاسمن	۹۰.۰۰۵	۰.۰۰۰	-

نتایج آزمون لیمیر که در جدول (۱-۱۰) ارائه شده است، نشان می دهد که احتمال آماره آزمون F لیمیر کمتر از ۵ درصد می باشد و لذا برای تخمین مدل از روش ترکیبی استفاده می شود. و انجام آزمون هاسمن مورد نیاز می باشد.

نتایج برآورد مدل

جدول شماره (۱-۱۱): نتایج آزمون فرضیه ۲-۲

نام متغیر	نماد متغیرها	ضریب (β)	آماره (t)	معناداری (Prob)
عرض از مبدا	c	۱.۹۵۵	۱۰.۴۱۵	۰.۰۰۰
حضور یکی از اعضای غیرموظف در ریاست هیأت مدیره	DARSAD	۰.۰۲۶	۰.۸۸۴	۰.۰۳۷
اندازه شرکت	SIZE	-۰.۰۸۸	-۶.۸۱۲	۰.۰۰۰

		۰.۰۰۰	-۱۷.۸۱۱	-۰.۷۱۶	ROA	بازده دارایی ها
		۰.۰۰۰	-۱۰.۹۵۶	-۰.۰۹۸	MB	فرصت رشد
دورین واتسون (D-W)	ضریب تعیین تعدیل شده Adjusted R- squared	ضریب تعیین (R- squared)	معناداری (Prob)	آماره F		سایر اطلاعات
۲.۰۵۲	۰.۷۱۲	۰.۷۶۱	۰.۰۰۰	۱۵.۶۲۶		

با توجه به نتایج آزمون فرضیه ۲-۲ که در جدول (11-1) ارائه شده است نشان می دهد که مقدار آماره، F برابر ۱۵.۶۲۶ Prob محاسبه شده برای آماره F مدل کمتر از سطح خطای ۵ درصد بوده و معنادار می باشد. معناداری آماره F نشان دهنده معناداری کل مدل است.

ضریب متغیر حضور یکی از اعضای غیرموظف در ریاست هیأت مدیره برابر ۰.۰۲۶ و با توجه به سطح خطای مورد پذیرش ۰.۰۳۷، که کمتر از پنج درصد است، معنی دار می باشد. که نشان می دهد حضور یکی از اعضای غیرموظف در ریاست هیأت مدیره در تعیین تصمیمات ساختار سرمایه تاثیر دارد. مقدار آماره دورین واتسون برابر ۲.۰۵۲ که در بازه ۱.۵ تا ۲.۵ قرار دارد و بیانگر عدم وجود همبستگی بین جملات خطا در رگرسیون است.

میزان ضریب تعیین و ضریب تعیین تعدیل شده به ترتیب ۰.۷۶۱٪ و ۰.۷۱۲٪ هستند که نشان می دهد تقریباً ۷۱.۲ درصد از تغییرات متغیر تصمیمات ساختار سرمایه توسط متغیر حضور یکی از اعضای غیرموظف در ریاست هیأت مدیره و متغیرهای کنترلی قابل تبیین است.

فرضیه ۲-۳: حضور حداقل سه عضو غیرموظف در ترکیب هیأت مدیره در تعیین تصمیمات ساختار سرمایه تاثیر دارد.

نتایج آزمون انتخاب نوع داده ها

جدول شماره (12-1): نتایج آزمون F لیمیر و آزمون هاسمن

آزمون	آماره	معناداری	نتیجه
آزمون F- لیمیر (چاو)	۶.۵۴۱	(۰.۰۰۰)	تایید مدل ترکیبی (پانل) در برابر مدل تلفیقی
آزمون هاسمن	۸۹.۹۱۱	۰.۰۰۰	-

نتایج آزمون لیمیر که در جدول (12-1) ارائه شده است، نشان می دهد که احتمال آماره آزمون F لیمیر کمتر از ۵ درصد می باشد و لذا برای تخمین مدل از روش ترکیبی استفاده می شود. و انجام آزمون هاسمن مورد نیاز می باشد.

نتایج برآورد مدل

جدول شماره (1-13): نتایج آزمون فرضیه ۲-۳

معناداری (Prob)		آماره (t)	ضریب (β)	نماد متغیرها	نام متغیر
۰.۰۰۰		۴.۸۶۰	۱.۹۷۱	C	عرض از مبدا
۰.۰۱۹		۱.۳۰۹	۰.۰۰۴	HADAGHAL	حضور حداقل سه عضو غیرموظف در ترکیب هیأت مدیره
۰.۰۰۱		-۳.۱۵۳	-۰.۰۸۸	SIZE	اندازه شرکت
۰.۰۰۰		-۵.۶۷۱	-۰.۷۱۶	ROA	بازده دارایی ها
۰.۰۰۰		-۵.۲۴۱	-۰.۰۹۸	MB	فرصت رشد
دورین واتسون (D-W)	ضریب تعیین تعدیل شده Adjusted R-squared	ضریب تعیین (R-squared)	معناداری (Prob)	آماره F	سایر اطلاعات
۲.۰۵۳	۰.۲۱۲	۰.۳۲۱	۰.۰۰۰	۱۵.۶۱۱	

با توجه به نتایج آزمون فرضیه ۲-۳ که در جدول (1-13) ارائه شده است نشان می دهد که مقدار آماره، F برابر ۱۵.۶۱۱ Prob محاسبه شده برای آماره F مدل کمتر از سطح خطای ۵ درصد بوده و معنادار می باشد. معناداری آماره F نشان دهنده معناداری کل مدل است.

ضریب متغیر حضور حداقل سه عضو غیرموظف در ترکیب هیأت مدیره برابر ۰.۰۰۴ و با توجه به سطح خطای مورد پذیرش ۰.۰۱۹، که کمتر از پنج درصد است، معنی دار می باشد. که نشان می دهد حضور حداقل سه عضو غیرموظف در ترکیب هیأت مدیره در تعیین تصمیمات ساختار سرمایه تاثیر دارد.

مقدار آماره دورین واتسون برابر ۲.۰۵۳ که در بازه ۱.۵ تا ۲.۵ قرار دارد و بیانگر عدم وجود همبستگی بین جملات خطا در رگرسیون است.

میزان ضریب تعیین و ضریب تعیین تعدیل شده به ترتیب ۰.۳۲۱ و ۰.۲۱۲٪ هستند که نشان می دهد تقریباً ۲۱.۲ درصد از تغییرات متغیر تصمیمات ساختار سرمایه توسط متغیر حضور حداقل سه عضو غیرموظف در ترکیب هیأت مدیره و متغیرهای کنترلی قابل تبیین است.

خلاصه نتایج آزمون فرضیه های تحقیق جدول شماره (1-14): خلاصه نتایج آزمون فرضیه ها

نتیجه آزمون فرضیه	شرح	شماره فرضیه
تایید شد	کارایی ترکیب هیئت مدیره در تعیین حق الزحمه حسابرسی تاثیر دارد.	فرضیه اصلی ۱
تایید شد	کارایی ترکیب هیئت مدیره در تصمیمات ساختار سرمایه تاثیر دارد.	فرضیه اصلی ۲
تایید شد	درصد اعضای غیرموظف هیأت مدیره در تعیین حق الزحمه حسابرسی تاثیر دارد.	فرضیه ۱-۱
تایید شد	حضور یکی از اعضای غیرموظف در ریاست هیأت مدیره در تعیین حق الزحمه حسابرسی تاثیر دارد.	فرضیه ۲-۱
تایید نشد	حضور حداقل سه عضو غیرموظف در ترکیب هیأت مدیره در تعیین حق الزحمه حسابرسی تاثیر دارد.	فرضیه ۳-۱
تایید شد	درصد اعضای غیرموظف هیأت مدیره در تعیین تصمیمات ساختار سرمایه تاثیر دارد.	فرضیه ۱-۲
تایید شد	حضور یکی از اعضای غیرموظف در ریاست هیأت مدیره در تصمیمات ساختار سرمایه تاثیر دارد.	فرضیه ۲-۲
تایید شد	حضور حداقل سه عضو غیرموظف در ترکیب هیأت مدیره در تصمیمات ساختار سرمایه تاثیر دارد.	فرضیه ۳-۲

پیشنهادات در راستای نتایج پژوهش

۱. پیشنهاد می شود ترکیب هیات مدیره شرکت ها به سوی افزایش درصد اعضای غیر موظف سوق پیدا کند تا کنترل رابطه نمایندگی نیز با کارایی بیشتری انجام شود.
۲. پیشنهاد می شود که اثر هر یک از متغیرهای بررسی شده روی تصمیمات ساختار سرمایه در صنایع مختلف و با تفکیک سال ها انجام شود. همچنین طبقه بندی شرکت ها به شرکت های با اندازه کوچک، متوسط و بزرگ می تواند در تحلیل و نتیجه گیری در مورد تصمیمات ساختار سرمایه موثر باشد.
۳. همچنین پیشنهاد می شود جز در موارد بسیار ضروری و البته بر اساس طرح کارشناسی شده، شرکتهای حاضر در بورس اوراق بهادار تهران تعداد اعضای هیات مدیره خود را افزایش ندهند.

منابع فارسی

۱. آقابابایی، اکرم، جعفری، حمیدرضا، پیک فلک، جمشید، (۱۳۹۶)، تأثیر تجربه حسابرسی بر هزینه حسابرسی در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، فصلنامه مطالعات مدیریت و حسابداری دوره ۳، شماره ۲، تابستان، صص ۹-۱۶.
۲. اسدی، غلامحسین، بیات، مرتضی، نقدی، سجاد، (۱۳۹۳)، عوامل مالی و غیر مالی موثر بر تصمیمات مرتبط با ساختار سرمایه، پژوهش‌های تجربی حسابداری، سال ۴، شماره ۱۴، زمستان، صص ۱۸۷-۲۰۳.
۳. امینی، هادی، (۱۳۹۷)، بررسی رابطه بین ساختار مالکیت و ترکیب هیئت مدیره بر سیاست تقسیم سود شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، فصلنامه علمی تخصصی مدیریت، حسابداری و اقتصاد، دوره ۲، شماره ۱، بهار، صص ۱۲۲-۱۳۴.
۴. انواری رستمی، (۱۳۹۴)، بررسی تأثیر جریان وجوه نقد عملیاتی و تصمیمات ساختار سرمایه بر تصمیمات سرمایه‌گذاری شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار، فصلنامه بورس اوراق بهادار تهران، شماره ۳۰، سال ۸، تابستان، صص ۸۲-۱۱۲.
۵. بخردی نسب، وحید و ژولانزاد، فاطمه، (۱۳۹۸)، تأثیر حق الزحمه حسابرسی بر وفاداری صاحبکار، دانش حسابرسی، سال ۱۹، شماره ۷۴، بهار، صص ۲۶۹-۲۹۷.
۶. برندک، سجاد و منصوری حبیب آبادی، (۱۳۹۸)، کارایی هیئت مدیره و عملکرد مسئولیت اجتماعی شرکت: نقش تعدیلی پیشینه دانش مالی مدیر عامل، فصلنامه چشم انداز حسابداری و مدیریت، دوره ۲، شماره ۱۹، زمستان، صص ۱۲۷-۱۰۸.
۷. بنی مهد، بهمن، مرادزاده فرد، مهدی، زینالی، مهدی، (۱۳۹۱)، اثر حق الزحمه حسابرسی بر اظهار نظر حسابرس، فصلنامه حسابداری مدیریت، سال پنجم، شماره پانزدهم، زمستان، صص ۴۱-۵۴.
۸. تائبی نقندری، امیرحسین، صادقی، مسعود، تائبی نقندری، علی، (۱۳۹۷)، اثر آنتروپی صورت‌های مالی بر سرعت تعدیل ساختار سرمایه، مجله دانش حسابداری، دوره ۹، شماره ۳، پاییز، صص ۱۴۵-۱۷۶.
۹. تمیمی، محمد و اجاقی، محمدمین، (۱۳۹۸)، رابطه بین محافظه کاری شرطی و حق الزحمه حسابرسی در بورس اوراق بهادار تهران، فصلنامه دانش حسابرسی، سال ۱۹، شماره ۷۴، بهار، صص ۱۷۵-۱۹۱.
۱۰. حیدری، مهدی، منصورفر، غلامرضا، قاسم زاده، مرتضی، (۱۳۹۷)، نوسان‌پذیری سود و تصمیم‌ها ساختار سرمایه با نقش تعدیلگری درماندگی مالی؛ رویکرد مدل‌سازی معادلات ساختاری، فصلنامه تحقیقات مالی، دوره ۲۰، شماره ۲، صص ۲۲۷-۲۴۸.
۱۱. خانلرخانی، مریم، (۱۳۹۴)، رابطه حق الزحمه حسابرسی با ویژگی‌های کمیته حسابرسی و پاداش مدیران، پایان‌نامه

7Th International Conference on Management, Accounting and Economic Development

September 20, 2021

کارشناسی ارشد حسابداری، دانشگاه علامه طباطبائی.

۱۲. داروغه حضرتی، فاطمه و پهلوان، زهرا، (۱۳۹۱)، رابطه بین کیفیت گزارش حسابرسی و حق الزحمه حسابرسی در شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، فصلنامه حسابداری مدیریت، سال پنجم، شماره چهاردهم، پاییز، صص ۱۳-۲۴.

۱۳. رحیمی، محمدمهدی، برزگری خانقاه، جمال، الهیاری، رضا، (۱۳۹۷)، مروری بر مبانی نظری حق الزحمه حسابرسی، سال دوم، شماره سه، پاییز، جلد یک، صص ۴۳-۵۰.

۱۴. رزمی، حمید و پورفرهاد، محمدرضا، (۱۳۹۸)، ارتباط بین ریسک جریان نقدی و تصمیمات ساختار سرمایه، فصلنامه چشم انداز حسابداری و مدیریت، دوره ۲، شماره ۱۵، پاییز، صص ۱۱۹-۱۳۵.

۱۵. سجادی، سید حسین، رشیدی باغی، محسن، ابوبکری، عبدالرحمن، شیرعلی زاده، محسن، (۱۳۹۴)، رابطه بین حق الزحمه حسابرسی و پاداش هیئت مدیره، پژوهش های تجربی حسابداری، سال ۵، شماره ۱۷، پاییز، صص ۳۹-۵۸.

۱۶. سلیمانی امیری، غلامرضا، خوئینی، مهین، جوانی قلندری، موسی، (۱۳۹۸)، خودهمبستگی سود، نوسان سود و حق الزحمه حسابرسی، فصلنامه دانش حسابداری و حسابرسی مدیریت، سال هشتم، شماره ۳۲، زمستان، صص ۱۱۱-۱۲۵.

۱۷. شاه محمد، آذین و پورزمانی، زهرا، (۱۳۹۸)، تاثیر حمایت از سرمایه گذار بر رابطه هزینه توسعه سرمایه گذاری و حق الزحمه حسابرسی، مجله حسابداری مدیریت، شماره ۴۲، پاییز، صص ۵۷-۷۳.

۱۸. شعری آناقیز، صابر و محسنی ملکی، بهرام، (۱۳۹۴)، انعطاف پذیری مالی و تصمیمات ساختار سرمایه در شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، فصلنامه مطالعات تجربی حسابداری مالی، سال ۱۲، شماره ۴۶، تابستان، صص ۱-۱۸.

۱۹. صالحی، مهدی، لاری دشت بیاض، محمود، وظیفه دان، نجمه، (۱۳۹۸)، بررسی رابطه بین تغییر مدیران و حق الزحمه حسابرسی، فصلنامه دانش حسابرسی، سال ۱۹، شماره ۷۴، بهار، صص ۵۳-۷۵.

۲۰. عرب، روح اله، غلامرضا پور، محمد، امیرنیا، نرجس، عمادالدینی، امیر، (۱۳۹۹)، بررسی نقش مالکیت دولتی بر رابطه اجتناب مالیاتی و حق الزحمه حسابرسی: آزمون تجربی نظریه جیب بزرگ، حسابداری مدیریت، شماره ۴۵، تابستان، صص ۱۸۶-۱۶۹.

۲۱. عرب مازار یزدی، محمد و طاهرخانی، رضا، (۱۳۹۰)، تاثیر ترکیب هیات مدیره بر عملکرد شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، فصلنامه مطالعات حسابداری، شماره ۲۹، بهار، صص ۹۷-۱۱۳.

۲۲. طالب تبار آهنگر، میثم، (۱۳۹۰)، رابطه بین ویژگی های هیئت مدیره و حق الزحمه حسابرسی، پایان نامه دوره کارشناسی ارشد، رشته حسابداری، دانشگاه مازندران، دانشکده علوم اقتصادی و اداری، شهریور ماه.

۲۳. کردستانی، غلامرضا، رضازاده، جواد، کاظمی علوم، مهدی، عبدی، مصطفی، (۱۳۹۷)، بررسی تأثیر تمرکز بازار

حسابرسی بر حق الزحمه و کیفیت حسابرسی، پژوهش های حسابداری مالی، سال دهم، شماره دوم، تابستان، صص ۶۵-۸۳.

۲۴. محرم خانی، محسن و بشکوه، مهدی، (۱۳۹۸)، سرمایه مدیریتی و ارزش آفرینی، مجله مدیریت توسعه و تحول، شماره ۳۸، صص ۶۵-۷۷.

۲۵. مشایخی، بیبا و توتاخانه بناب، بهنام، (۱۳۸۸)، بررسی رابطه بین ترکیب هیات مدیره به عنوان یکی از معیارهای راهبری شرکتی، با عملکرد شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، مجله حسابداری مدیریت، سال دوم، شماره سوم، بهار، صص ۵۹-۷۱.

۲۶. مطرانلویی، حسن و سادات غفاری، منصوره، (۱۳۹۹)، رابطه بین برخی ویژگی های شرکت و حق الزحمه حسابرس، چشم انداز حسابداری و مدیریت، دوره سوم، شماره ۲۲، بهار، صص ۱۴-۲۸.

۲۷. نمازی، محمد و ابراهیمی، فهیمه، (۱۳۹۲)، تأثیر ترکیب هیأت مدیره بر عملکرد با تأکید بر کارایی ارزش افزوده منابع شرکت، فصلنامه مطالعات تجربی حسابداری مالی، سال یازدهم، شماره ۴۰، زمستان، صص ۱-۲۶.

۲۸. نیکبخت، محمدرضا، شعبان زاده، مهدی، کنارکار، امین، (۱۳۹۵)، رابطه بین حق الزحمه حسابرسی و تجربه حسابرس با کیفیت حسابرسی، فصلنامه مطالعات مدیریت و حسابداری، دوره ۲، شماره ۱، بهار، صص ۱۹۰-۲۰۸.

۲۹. ولی پور، هاشم و دولت خواه، آزاده، (۱۳۹۴)، بررسی تأثیر ترکیب هیأت مدیره بر محتوای اطلاعاتی و کیفیت سود در شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، فصلنامه حسابرسی، دوره ۲، شماره ۱۱، بهار، صص ۱-۲۴.

منابع خارجی

1. Alali, F, (2011), Audit fees and discretionary accruals: Compensation structure effect, *Managerial Auditing Journal*, 26(2), pp. 90-113.
2. Byoun, Soku, (2011), Financial Flexibility and Capital Structure Decision, Available at SSRN: <http://ssrn.com/abstract=1108850> or <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.110885>.
3. Chuan, L, & Guo-hua, C, & Bang-han, Q, & Jia-Yu, B, (2017), CEO Domination, Growth Factors and Audit Pricing. *Contemporary Finance & Economics*, (4), pp.110- 119.
4. Dimitropoulos, P, & Asteriou, D, (2016), "The effect of board composition on the informativeness and quality of annual earnings: Empirical evidence from Greece", *Research in International Business and Finance*, Vol. 24. No. 13. PP. 190-205.
5. Dufour, D, & Luu, P, & Teller, P, (2018), the influence of cash flow on the speed of adjustment to the optimal capital structure, *Research in International Business and Finance*, 45, pp. 62-71.
6. Feldmann, D.A, & Read, W.J, & Abdolmohammadi, M.J, (2019), Financial Restatements, Audit Fees, and the Moderating Effect of CFO Turnover, *AUDITING: A Journal of Practice & Theory*, 28(1), pp. 205-223.
7. Gist, W, (2019), Explaining variability in external audit fees, *Accounting & Business Research*, 23(89), pp.74-79.
8. Gregory, H.J, (2017), *International Comparison of Corporate Governance Guidelines and Codes of Best Practice-Developing and Emerging Markets*, New York, NY: Weil, Gotshal and Manges LLP.
9. Hillman, A.J, & Dalziel, T, (2018), *Boards of Directors and Firm Performance: Integrating Agency*

- and Resource Dependency Perspectives, *Academy of Management Review*, 28(3): pp. 383–396.
10. Hribar, P, & Jenkins, N.T, & Johnson, W.B, (2017), “The Use of Stock Repurchases to Manage Earnings per Share”, Working Paper Series at SSRN Site.
 11. Huang, H, & Parker, R.J, & Yan, Y-C.A, & Lin, Y-H, (2018), CEO Turnover and Audit Pricing, *Accounting Horizons*, 28(2), pp. 297-312.
 12. Jorheden, L, & Fallenius, M, (2017), Target capital structure and adjustment speed-a dynamic panel data analysis of Swedish firms, Master Thesis, Lunds University.
 13. Kiel, G, Nicholson, G, (2017), Board composition and corporate performance: how the Australian experience informs contrasting theories of corporate governance" corporate governance, Vol11. , No.3.
 14. Krishnan, Sami, & Zhang, Yu, (2015), “Does the provision of non-audit services affect investor perceptions of auditor independence?” *Auditing: A Journal of Practice & Theory* 24 (2): pp. 111–135.
 15. Leventis, S, & Dimitropoulos, P.E, (2010), "Audit Pricing, quality of earning And board independence: The Cose of the Athens stock exchange", *International Journal of Cardiology* 26, pp. 325-332.
 16. Liu, N, & Subramaniam, B, (2013), Government ownership, audit firm size and audit pricing: Evidence from China. *J. Account. Public Policy* 32, pp. 161–175.
 17. Mukalla, Yemen, (2019), Factors Influencing Islamic Banks’ Capital Structure in Developing Economies, *Journal of Islamic Accounting and Business Research*, 15 March, pp. 22–35.
 18. Nehme, Rabih, & Jizi, Mohammad, (2018), "The efficiency of corporate boards and firms’ audit fees: the case of the FTSE financial institutions", *Pacific Accounting Review*, Vol. 30 Issue: 3, pp.297-317.
 19. Palmrose, Z, (2019), "An Analysis of Auditor Litigation and Audit Service Quality", *The Accounting Review*, vol 63, 1, pp. 55-73.
 20. Petra, S.T, (2017), “The Effects of Corporate Governance on the Informativeness of Earnings.” *Economics of Governance*, pp.129–152.
 21. Reynolds, J, & Deis, D, & Francis, J.R, (2018), Professional service fees and auditor objectivity, *Auditing: A Journal of Practice and Theory*, 23 (1), 29&52.
 22. Simunic, D.A, (2018), the pricing of audit services: Theory and evidence, *Journal of accounting research*, pp. 161-190.
 23. Taylor, M, and Baker, R, (2018), “An analysis of external audit fees”, *Accounting & Business Research*, Vol. 12, pp. 60-55.
 24. Xuan, Sean Sun, & Ahsan, Habib, & Md. Borhan, Uddin Bhuiyan, (2020), Workforce environment and audit fees: International evidence, *Journal of Contemporary Accounting and Economics*, 16, pp. 1-22.